

zelena istra

Gajeva 3, 52100 Pula
tel. i faks 052 / 506 065
www.zelena-istra.hr

Pula, 8. travnja 2009.

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

Tužba protiv Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva zbog Rješenja o prihvatljivosti za okoliš golf igrališta "Brkač" kod Motovuna

Člankom 145. Zakona o zaštiti okoliša (NN 110/2007) utvrđeno je da osobe koje su u svojstvu zainteresirane javnosti sudjelovale u postupcima uređenim Zakonom imaju pravo osporavati odgovarajući upravni akt tijela javne vlasti za koji je predviđena mogućnost podnošenja tužbe radi osporavanja postupovne zakonitosti akata, radnji ili propusta. Zelena Istra je, uz pomoć odvjetnice iz Zelene akcije, iskoristila tu mogućnost i 7. travnja 2009. godine podnijela tužbu Upravnom sudu RH zbog Rješenja Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva o prihvatljivosti za okoliš golf igrališta "Brkač" kod Motovuna (nositelj zahvata Stancija Dolzani d.o.o.). U procjeni utjecaja na okoliš za navedeni zahvat, postupku koji je prethodio izdavanju Rješenja, Zelena Istra je sudjelovala u svojstvu zainteresirane javnosti, kako se i registrirala 3. listopada 2008. godine.

MZOPUG je zahvat golf igrališta Brkač u općini Motovun ocijenio kao prihvatljiv za okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša. Zelena Istra je podnijela tužbu Upravnom sudu jer se u postupku procjene utjecaja na okoliš nije postupilo prema propisima, jer činjenično stanje nije pravilno utvrđeno i što je iz utvrđenih činjenica izveden nepravilan zaključak.

Budući da je propusta u provođenju postupka procjene utjecaja na okoliš bilo mnogo, očekujemo da će Upravni sud usvojiti našu tužbu i poništiti Rješenje MZOPUG. Prema članku 149. Zakona o zaštiti okoliša, sudski postupak po svakoj tužbi iz područja zaštite okoliša je hitan.

Ministarstvu zaštite okoliša PUG ćemo poslati i zahtjev za zamrzavanje izvršenja Rješenja o prihvatljivosti zahvata golf igrališta "Brkač" do okončanja postupka i to zbog sumnje u njegovu ispravnost, ali i jer bi njegovim izvršenjem mogla nastati nenadoknativa šteta. Ukoliko MZOPUG dopusti izvršenje Rješenja, a Sud usvoji našu tužbu i poništi Rješenje o prihvatljivosti zahvata golf igrališta "Brkač", povrat u prijašnje stanje bio bi skup ili nemoguć.

Neki od razloga na kojima temeljimo tvrdnje o nepravilnosti provedenog postupka procjene utjecaja na okoliš su sljedeći:

I. Suprotno važećim propisima postupak je trajao od 5.12. 2008. godine, dana kada je nositelj zahvata podnio zahtjev za pokretanje postupka, do 28. siječnja 2009. godine (datum održane treće sjednice Povjerenstva), **dakle punih 13 mjeseci**, a ne 4, odnosno 6 mjeseci kako je to propisano člankom 78., st.1. i 2. Zakona o zaštiti okoliša (110/07). Spomenutim odredbama propisuje se kako se "postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš mora provesti u roku od četiri mjeseca od dana primitka urednog zahtjeva nositelja zahvata, te se samo "iznimno, rok za provedbu postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš može produžiti najviše za dva mjeseca ako je u postupku ocijenjeno nužnim obavljanje dopunskih radnji."

II. Prema Pravilniku o procjeni utjecaja na okoliš. "prvu sjednicu komisije saziva predsjednik komisije najkasnije 15 dana od dana imenovanja komisije". Savjetodavno stručno povjerenstvo imenovano je 25. veljače 2008. godine. a prva sjednica Povjerenstva održana tek 20.3.2008. **Radi se o prekoračenju roka od 9 dana.**

III. Upravni postupak izdavanja Rješenja trebao je biti proveden temeljem Zakona o zaštiti okoliša NN 110/2007 i Pravilnika o Procjeni utjecaja na okoliš (NN 59/00, NN 136/04, NN 85/06), kako je i navedeno u Izvješću s javne rasprave. Protivno tome, nije imenovana Komisija za ocjenu utjecaja zahvata na okoliš, kako je to propisano navedenim Pravilnikom, nego je imenovano Savjetodavno stručno povjerenstvo.

IV. Pravilnik o procjeni utjecaja na okoliš propisuje kako „tijelo koje koordinira provedbu javnog uvida dostavlja komisiji mišljenja, prijedloge i primjedbe s javnog uvida najkasnije 8 dana od isteka roka za dostavu pisanih mišljenja, prijedloga i primjedbi.“, koji je bio 8.11.2008. No navedeno je tijelo dostavilo izvješće Savjetodavnom stručnom povjerenstvu tek 4.12.2008. što je **27 dana od isteka roka za davanje primjedbi - dakle, izvan zakonskog roka.**

V. Pravilnikom o procjeni utjecaja na okoliš propisano je da se „odlukom o imenovanju članova komisije imenuje predsjednik, zamjenik predsjednika i tajnik komisije.“ Zamjenica predsjednika komisije bila je gđa. Branka Vitić, koja međutim, nije postavljena za predsjednicu nakon smjenjivanja predsjednika, g. Velimira Šimičića. **Potpuno je nejasno zašto je prije posljednje sjednice Povjerenstva, nakon više od godinu dana od početka postupka, u siječnju 2009. godine smijenjen predsjednik i zašto je na to mjesto postavljena potpuno nova osoba, koja do tada nije uopće sudjelovala u postupku.** Proceduralno neutemeljenom čini se Odluka da se umjesto razriješenog dr. sc. Velimira Šimičića za predsjednika Povjerenstva imenuje gospodin Željko Cvrtila, dipl.ing.arh., a ne gospođa Branka Vitić, dipl.ing.arh. koja je Odlukom o imenovanju Povjerenstva bila imenovana zamjenikom predsjednika, i koja je, za razliku od g. Cvrtile, bila dobro upoznata sa predloženim zahvatom i cjelokupno provedenim postupkom. Između 2. do 3. sjednice proteklo je 4 i pol mjeseca. Postoji opravdana sumnja da se održavanje posljednje sjednice odgađalo sve do odlaska g. Šimičića, koji je javno iskazivao protivljenje izdavanja suglasnosti za zahvat, u mirovinu 30. prosinca 2008., što je ministrici zaštite okoliša postalo izgovor za njegovu smjenu 5. siječnja 2009.

VI. U NN 23/08 od dana 22. veljače 2008. godine objavljen je Popis osoba koje se mogu imenovati za članove i zamjenike povjerenstva u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš. Savjetodavno stručno povjerenstvo postupku PUO za golf igralište "Brkač" osnovano je 25.2.2008. godine, pa su u njega trebale biti birane osobe iz netom usvojenog novog Popisa osoba. Međutim, ni taj propis nije poštovan, pa je **u Povjerenstvo izabran g. Josip Zidarić, kojeg nema među osobama koje se mogu birati u povjerenstva.** Za razliku od Zidarića, smijenjeni Šimičić se još uvijek nalazi na Popisu jer nikakave ispravke, dopune ili izmjene u Narodnim novinama do danas nisu učinjene niti su službeno tražene. G. Zidarić je, za razliku od dr. sc. Velimira Šimičića,

planirani zahvat ocijenio je prihvatljivim u okoliš.

VII. G. Vugrinec, član Savjetodavnog stručnog povjerenstva i načelnik Općine Medulin, na javnoj raspravi o Studiji utjecaja na okoliš golf igrališta "Brkač" održanoj u Motovunu 21. listopada 2008. godine izjavio je da su zapisnici sa sjednica Povjerenstva krivotvoreni odnosno neverificirani. G. Vugrinec nije se javno ispričao niti je povukao svoju izjavu. S obzirom na to, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva trebalo je, a nije ispitalo jesu li tvrdnje g. Vugrineca istinite ili ne, kako bi zaštitilo ostale članove Povjerenstva i korektnost, proceduralnu utemeljenost i legalnost cjelokupnog postupka. U protivnom se cjelokupni postupak treba proglašiti lažnim i ništavnim.

Na javnoj raspravi o Studiji utjecaja na okoliš golf igrališta "Brkač" održanoj u Motovunu 21. listopada 2008. godine, predstavnica udruge Zelena Istra i mještalin Ranko Bon postavili su voditelju javne rasprave, g. Vugrincu pitanje o motivu zbog kojeg su članovi/ce Povjerenstva na 3. sjednici promijenili mišljenje o nužnosti smanjenja turističkih kapaciteta za 50%, kako su zaključcima s 1. i nastavka iste sjednice zatražili od investitora. Načelnik Općine Motovun, ujedno i voditelj javne rasprave odgovorio im je da nije istina da je usvojen zaključak o nužnosti smanjivanja broja ležajeva za 50%, da je predsjednik Savjetodavnog stručnog povjerenstva to izmislio, da zapisnici s 1. i nastavka prve sjednice na koje se pozivaju nisu verificirani odnosno da su falsificirani. Međutim, verificirani zapisnici sa sjednica Povjerenstva dokazuju suprotno od onoga što je načelnik Općine i voditelj javne rasprave na javnoj raspravi govorio.

VIII. Čl. 75. Zakona o zaštiti okoliša propisano je da „Studija o utjecaju zahvata na okoliš mora biti izrađena na temelju najnovijih, vjerodostojnih i dostupnih podataka“. Međutim suprotno navedenoj odredbi, prema primjedbama koje je uputio Državni zavod za zaštitu prirode i Hrvatsko herpetološko društvo, očito je da Studija o utjecaju na okoliš nije rađena na temelju "najnovijih, vjerodostojnih i dostupnih podataka". Navodimo samo neke manjkavosti: manjkavi popis vrsta i skupina koje obitavaju na području te njihova klasifikacija kao zaštićenih tj. ugroženih vrsta (strogo zaštićena vrsta žabe koja obitava isključivo na području središnje i sjeverne Istre, centralna rasprostranjenost je upravo Motovunska šuma i okolica - istraživanje su vršili Državni zavod za zaštitu prirode i Hrvatsko herpetološko društvo - planirano igralište i popratni objekti planiraju se graditi upravo na područjima na kojima je zabilježena prisutnost vrste i mrijestilišta), nema analize utjecaja na faunu vodozemaca i gmazova, ne razmatra se utjecaj na ugrožene i rijetke vrste faune, utjecaj na faunu prilikom provođenja projekta je izrazit i dugotrajan, a ne umjeren i prihvatljiv kako je navedeno u studiji, u studiji je u potpunosti izostavljeno postojanje Bernske konvencije, koja posebno štiti prirodna staništa kojima prijeti izumiranje, studijom nisu razmotrene obaveze koje ima svaka država potpisnica međunarodnih konvencija, Državni zavod za zaštitu prirode u primjedbama navodi da bi taj zahvat mogao imati značajni utjecaj na prirodne vrijednosti i područja ekološke mreže.

Tijekom javne rasprave o SUO za golf Brkač DZZP je u pismenoj formi uputio primjedbe među kojima je stajalo i da "za planirani zahvat u prirodu koji može bitno utjecati na ekološki značajno područje ili zaštićenu prirodnu vrijednost (što je u ovom slučaju izgradnja golf igrališta na velikoj površini) potrebno je provesti postupak ocjene prihvatljivosti zahvata za prirodu, sukladno čl. 36. Zakona o zaštiti prirode..." Suprotno ovim odredbama Zakona o zaštiti prirode u osporavanom Rješenju navodi se kako su za vrijeme javne rasprave DZZP i Zelena Istra dali primjedbe što nije provedena ocjena prihvatljivosti zahvata za prirodu... pa se "glede potrebe provedbe postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za prirodu, očitovale Ministarstvo kulture. U svojem očitovanju od dana 31.12.2008. godine Ministarstvo kulture je pozivajući se na odredbe članka 36. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05) utvrdilo da zahtjev o pokretanju postupka ocjene prihvatljivosti za prirodu nije pravno utemeljen te da se postupak PUO treba nastaviti sukladno propisima koji su bili na snazi u trenutku pokretanja postupka." Ovakvo mišljenje Ministarstva kulture potpuno je nestručno jer su naime, u vrijeme njegove izrade bili na snazi i Zakon o zaštiti prirode i Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti zahvata za prirodu.

Iz izdvojenog mišljenja predsjednika Savjetodavnog stručnog povjerenstva za ocjenu SUO vide se

i brojni drugi nedostaci i primjedbe koje dodatno potvrđuju stručnu neutemeljenost i necjelovitost SUO: kartografski prikazi loši i neuvjerljivi i manjkavi; bazeni su praktično u cijelosti izostavljeni (svi aspekti – prostorni, vizualni, potrošnja vode i sl.); planirani zeleni otpad od 6 tona višestruko je podcijenjen. Sve se kosi ali se zbog kvalitete i regularnosti igre praktično sve i skuplja! Pitanje kompostiranja ostalo je otvoreno; navedeni kapacitet akumulacija od 300.000 m³ je prema opisu bitno manji i iznosi 240.000 m³ što je za bilancu potrebnih količina voda izuzetno važno. Sva prostorna, vizualna, ekološka i druga pitanja nerazdvojna od takve dvije velike kaskadne akumulacije (svaka površine od oko 3,5 do 4,0 ha) ostala su bez odgovora; bilanca voda – potrebe, izvori, vrijeme i sl. Sve nedovoljno argumentirano; utjecaj planiranog zahvata u tijeku izgradnje na krajobraz, zbog značajne površine zahvata i obima radova biti izrazito negativan, ali nažalost i neizbježan ali je procijenjen sa 10, a ne sa više od 15 kao pokazateljem izrazitog utjecaja na okoliš.

Studija je necjelovita i neutemeljena, a od velikog broja razloga nepravilnosti navedene ocjene posebnu važnost imaju slijedeće činjenice. Studijom se, opisujući i opravdavajući zahvat praktično odstupa od svih posebno istaknutih zahtjeva zaštite i očuvanja Motovuna i njegova cjelokupnog kultiviranog krajolika. Naime, bez jasnog odgovora i dokaza ostala su bez odgovora slijedeća pitanja i zahtjevi:

- Da se igrališta trebaju planirati i graditi na manje kvalitetnom poljoprivrednom zemljištu
- Da se poštuju temeljni fenomeni krajolika
- Da se zaštiti krajolik potoka Krvar
- Da se zaštiti kultivirani krajolik brežuljkastih predjela sa starim naseljima koji predstavljaju vrijedne i prepoznatljive krajobrazne prostorne cjeline u Općini Motovun
- Da se zaštiti Motovun koji ima sva svojstva kulturnog dobra i koji sa njegovim cjelokupnim krajolikom čini posebno vrijednu i zaštićenu cjelinu
- Da se zaštiti Kaldir kao gradsko seosko naselje, te sva sela i zaselci koji u svojem graditeljskom tkivu sadrže povijesnu građevnu strukturu.

Radi činjenice kako nisu ispunjeni prethodno navedeni zahtjevi očito je kako se na temelju takve stručne podloge nije moglo donijeti Rješenje kojim se zahvat ocjenjuje povoljnim za okoliš.

IX. Dr. sc. Šimičić predsjednik komisije za ocjenu SUO Brkač dao je izdvojeno mišljenje u kojem navodi: "Posebnu pozornost zahtjeva jedno od temeljnih polazišta Studije, a to je „stav Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenje i graditeljstva da općine i gradovi koji su donijeli svoje Prostorne planove uređenja općina/gradova (kraće: PPUO/G) u skladu s odredbama „starog“ Zakona o prostornom uređenju, nisu obavezne te prostorne planove mijenjati i usklađivati s odredbama „novog“ Zakona, ali se temeljem odredbe čl. 60. st. (5) Zakona, u provedbi PPUO/G-ova, u dijelu u kojem su u suprotnosti s odredbama „novog“ Zakona, primjenjuju odredbe „novog“ Zakona.“ Budući da u Studiji nije naveden izvor službenog i javno dostupnog dokumenta Ministarstva s tumačenjem navedenog „stava“, a da su tijekom javne rasprave izrađivači Studije izjavili da su takvo tumačenje dobili usmeno (!?), navedeno se obrazloženje može ocijeniti neutemeljenim i lažnim.

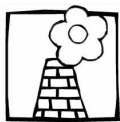
X. Zelena Istra je u svojstvu zainteresirane javnosti, kako se deklarirala na samom početku postupka, zatražila 6. listopada 2008. od tajnice Povjerenstva sve dokumente vezane uz postupak. Prima obavijest da tajnica Povjerenstva nije osoba navedena na internet stranicama MZOPUG, saznaje ime prave osobe i 8. listopada 2008. godine upućuje zahtjev. Tajnica ih 7 dana kasnije telefonski obavještava da zahtjev moraju uputiti glasnogovornici MZOPUG, što i čine 16. listopada 2008. godine, pozivajući se na Zakon o pravu na pristup informacijama.

U odgovoru - Rješenju koje je Zelena Istra zaprimala od MZOPUG 30. listopada 2008. stoji da se "odbija zahtjev za pristup informacijama dostavom preslike zapisnika sa sjednica Stručnog povjerenstva, izdvojenih mišljenja članova Povjerenstva te mišljenja Hrvatskih voda i Državnog zavoda za zaštitu prirode". Upućuju ih da zapisnike dođu pogledati i prepisati - u Zagreb. Vrlo

zanimljiva interpretacija prava javnosti na pristup informacijama, temeljem koje se zapravo otežava odnosno onemogućuje uvid u dokumente. Verificiranim zapisnicima raspolažu svi članovi Povjerenstva, od kojih su neki u Puli, a neki u Motovunu. Uvid je mogao biti izvršen i u Puli, da je intencija uopće bila da se uvid omogući. Sve se to događa unatoč činjenici da su prema važećim propisima sjednice Povjerenstva javne. S obzirom na prethodno navedeno nisu uspjeli dobiti informaciju odnosno odgovor na pitanje temeljem čega je investitoru produžen rok za doradu Studije najprije do kraja travnja, a onda čak do srpnja. Time im je u biti bilo omogućeno da kao predstavnici zainteresirane javnosti, kako su se kvalificirali službenim dopisom na početku postupka, sudjeluju u javnoj raspravi na temelju informacija relevantnih za tijek postupka.

U spomenutom Rješenju je, između ostalog, stajalo: "Naglašavamo da, obzirom da je ovlaštenik (Zelena Istra) stranka koja se javlja kao zainteresirana javnost sukladno Zakonu o zaštiti okoliša, informacije u koje ovlaštenik izvrši uvid, **nisu informacije za objavu ostaloj javnosti** s obzirom da je upravni postupak još u tijeku i nije konačan. treba voditi računa o interesima trećih osoba i možebitnom ometanju postupka javnom objavom informacija na koje u tijeku postupka imaju pravo stranke i osobe s vjerodostojnim javnim interesom."

Za sadržaj ovog materijala odgovara isključivo Zelena Istra.

zelena istra

Projekt Demokracija u praksi
provodi
Zelena Istra
Gajeva 3, 52100 Pula
Hrvatska
Tel: ++385 (0)52506 065
Fax: ++4385 (0) 052 506 065
www.zelena-istra.hr

Projekt Demokracija u praksi
financira EU.
Delegacija Europske komisije
u RH
Trg žrtava fašizma 6
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 1 4896 500
Fax: +385 1 4896 555
www.delhrv.ec.europa.eu

Europska komisija je izvršno tijelo Europske unije.
Europsku uniju čini 27 zemalja članica koje su odlučile postupno povezivati svoja znanja, resurse i sudbine. Zajednički su, tijekom razdoblja proširenja u trajanju od 50 godina, izgradile zonu stabilnosti, demokracije i održivog razvoja, zadržavajući pritom kulturnu raznolikost, toleranciju i osobne slobode. Europska unija posvećena je dijeljenju svojih postignuća i svojih vrijednosti sa zemljama i narodima izvan svojih granica.